

**HEPATITIS B VIRUS SEROMARKERS AND EPIDEMIOLOGICAL
CHARACTERISTICS IN HUSBANDS OF HBsAg-POSITIVE
AND HBsAg-NEGATIVE POSTPARTUM WOMEN**

ATCHARA MOOKTARAGOSA

**With compliments
of**

ศาสตราจารย์ ดร. ม. มวลสาร

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN INFECTIOUS DISEASES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

TH

A 863h

1999

C.2

1999

ISBN 974-662-717-1

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

311294 c.2

Copyright by Mahidol University

4036596 PPH/M : MAJOR : INFECTIOUS DISEASES ; M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

**KEY WORDS :HBV SEROMARKERS / EPIDEMIOLOGICAL CHARACTERISTICS
/ HUSBANDS OF POSTPARTUM WOMEN / HBsAg STATUS**

**ATCHARA MOOKTARAGOSA : HEPATITIS B VIRUS SEROMARKERS AND
EPIDEMIOLOGICAL CHARACTERISTICS IN HUSBANDS OF HBsAg-POSITIVE
AND HBsAg-NEGATIVE POSTPARTUM WOMEN. THESIS ADVISORS : PIPAT
LUKSAMIJARULKUL, M.Sc. CHUKIAT VIWATWONGKASEM, M.Sc. SUNEE
SINGHANATI, B.Sc. 121 p. ISBN 974-662-717-1**

At present, sexual transmission of hepatitis B virus (HBV) from one person in a couple to the other seems to be the main mode of transmission in adults. The study that determines the prevalence of HBV infection and associated factors in spouses of HBV carriers should serve to monitor and control the spread of HBV infection between spouses and may be applied for the premarital group. The 80 husbands of HBsAg-positive postpartum women and 87 husbands of HBsAg-negative ones, admitted at postpartum wards during July to November 1998, were interviewed and their blood specimens were collected for detecting HBsAg, anti-HBs, and anti-HBc by an enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA). The results revealed that the prevalences of anti-HBs, anti-HBc and HBV infection in husbands of HBsAg-positive postpartum women were significantly higher than those in husbands of HBsAg-negative women ($p < 0.05$). The prevalence of HBsAg in husbands of HBsAg-positive postpartum women was higher than that in husbands of HBsAg-negative ones (15.00 % vs. 10.34 %), but the difference was not significant ($p = 0.1814$). Most epidemiological characteristics between the two studied husband groups showed no significant difference ($p > 0.05$), except the history of daily alcohol drinking ($p = 0.0069$). However, the mean scores on attitude in husbands of HBsAg-positive postpartum women was significantly higher than that in husbands of HBsAg-negative ones by t-test ($p < 0.05$). Stratified statistical analysis by status of HBsAg in postpartum women was done and showed that the history of contact with jaundice patients, the duration of marriage and the history of having STDs were significantly associated with HBV infection in studied husbands ($p < 0.05$).

4036596 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : โรคติดเชื้อ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร)

อัจฉรา มุขระโกษา : เครื่องหมายทางน้ำเหลืองของไวรัสตับอักเสบบี และลักษณะทางวิทยาการระบาด ในสามีของหญิงหลังคลอดที่มีและไม่มีแอนติเจนเอสไวรัสตับอักเสบบี (HEPATITIS B VIRUS SEROMARKERS AND EPIDEMIOLOGICAL CHARACTERISTICS IN HUSBANDS OF HBsAg-POSITIVE AND HBsAg-NEGATIVE POSTPARTUM WOMEN) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : พิพัฒน์ ทัศนกิจกุล, วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร), ชูเกียรติ วิวัฒนวงศ์เกษม, วท.ม. (ชีวสถิติ), สุณีสิงห์เนติ วท.บ. (เทคนิคการแพทย์) 121 หน้า ISBN 974-662-717-1

ปัจจุบันการติดต่อของไวรัสตับอักเสบบี โดยเพศสัมพันธ์เป็นการติดต่อที่สำคัญในกลุ่มผู้ใหญ่ การศึกษาอัตราการติดเชื้อรวมทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องในกลุ่มผู้ที่มีคู่สมรสเป็นพาหะ น่าจะเป็นประโยชน์ในการควบคุมและป้องกันโรคในกลุ่มนี้ และอาจสามารถนำไปใช้ในก่อนแต่งงานได้ช่วย การศึกษานี้ ได้เปรียบเทียบความชุกของเครื่องหมายน้ำเหลืองของไวรัสตับอักเสบบี และลักษณะทางวิทยาการระบาด ในสามีของหญิงหลังคลอดที่มีแอนติเจนเอสไวรัสตับอักเสบบี 80 ราย และไม่มีแอนติเจนเอสไวรัสตับอักเสบบี 87 ราย ที่พักฟื้นหลังคลอดที่หอผู้ป่วยหลังคลอดโรงพยาบาลราชวิถี กรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง พฤศจิกายน 2541 โดยทุกราย จะได้รับการสัมภาษณ์ และการเจาะเลือด ตรวจหา HBsAg, anti-HBs และ anti-HBc ด้วยวิธีอิมมูโนอิลลา (ELISA) ผลการศึกษาพบว่าอัตราความชุกของ anti-HBs, anti-HBc และอัตราการติดเชื้อ ในสามีของหญิงหลังคลอดที่เป็นพาหะสูงกว่าสามีหญิงหลังคลอดที่ไม่ได้เป็นพาหะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ความชุกของ HBsAg ในสามีของหญิงหลังคลอดที่มีแอนติเจนเอสไวรัสตับอักเสบบี สูงกว่าในสามีของหญิงหลังคลอดที่ไม่มีแอนติเจนเอสไวรัสตับอักเสบบี (15.00 % และ 10.34 %) แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.1814$) ลักษณะทางวิทยาการระบาด ในทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) ยกเว้นประวัติการดื่มสุราทุกวัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.0069$) ค่าเฉลี่ยของเจตคติเกี่ยวกับไวรัสตับอักเสบบี ในสามีของหญิงหลังคลอดที่มีแอนติเจนเอสไวรัสตับอักเสบบี สูงกว่าในสามีของหญิงหลังคลอดที่ไม่มีแอนติเจนเอสไวรัสตับอักเสบบี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) เมื่อใช้สถานะของแอนติเจนเอสไวรัสตับอักเสบบี ในหญิงหลังคลอดมาปรับวิเคราะห์ เพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ในสามีพบว่าประวัติการสัมผัสผู้ป่วยด้วยตัวเหลืองตาเหลือง,ระยะเวลาในการใช้ชีวิตคู่และประวัติการเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อ ($p < 0.05$)